

Toplum ve Hekim'den Haberler

27. BÜYÜK KONGRE

● Türk Tabipleri Birliği 27. Büyük Kongresi 29-30 Haziran tarihleri arasında yapıldı.

29 Haziran Perşembe günü saat 10.30'da kalabalık bir davetli topluluğunun katıldığı açılış toplantısı yapıldı. Başkan Dr. Erdal Atabek'in açılış konuşmasından sonra sırasıyla Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı adına Dr. Turhan Timuçin, DİSK Genel Başkanı adına Kemal Sülker, Barış Derneği adına Enis Coşkun, Türkiye Barolar Birliği adına Merih Sezer, Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, İlerici Kadınlar Derneği Başkanı Beria Onger, TÜSDER adına Başkan Hasan Fehmi Mavi birer konuşma yaptılar. Toplantıyı çok sayıda basın ilgilileri ve TRT izledi. Genel Kurula Başbakan Bülent Ecevit, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu, Başbakan Yardımcısı Turhan Feyzioğlu, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan, Devlet Bakanı Ahmet Şener, Devlet Bakanı Lütfü Doğan, Devlet Bakanı Salih Yıldız, Devlet Bakanı A. Rıza Septioğlu, SSBY Mete Tan, SGB Hilmi İşgüzar, Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı, SGB Müsteşarı Mustafa Mut, SSK Genel Müdür Yardımcısı Engin Tonguç, DİSK, Bank-Sen, Türkiye Yazarlar Sendikası, Petrol-İş, TÜTED, TÖB-DER, Türkiye Barolar Birliği, Tüm-DER, Genel-Der, TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Pol-Der İstanbul Şubesi, İl-Tıp-Der, TÜRÖD İstanbul Şubesi, Dişhekimleri Birliği Derneği, Ölüm orucuna çıkan Tekstil İşçileri, Ankara Tabip Odası Başkanı Nevzat Eren, Hatay Tabip Odası Başkanı Uğur Yener, Ankara Belediye Başkan Vekili Mehmet Kapusuz, Prof. Dr. Orhan Yenal, SSK Beyoğlu Başhekimisi Dr. Seyfi Pencap dayanışma ve başarı telgrafları çektiler.

Genel Kurul Divan Başkanı Dr. Tarık Ziya Ekinci, İl. Başkan Dt. Halil Akyüz, Yazmanlar Dr. Bedia Kervancıoğlu ve Dr. İrfan Asil'den oluşturuldu. Açılış Toplantısından sonra 1977-78 Dönemi Çalışma Raporuna geçildi. Rapor üzerine ve Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi çalışmaları üzerine çeşitli illerden katılan delegeler düşüncelerini bildirdiler. Malî Rapor, Denetçiler Raporu ve Tahminî Bütçe okunduktan sonra aklama yapıldı. Dilekler bölümünde yapılan çeşitli konuşmalardan sonra Genel Kurul, demokratik planda, toplumsal Sağlık Sorunlarına ilişkin, özlük sorunları ve ekonomik istemlerle ilgili ka-

rarlar demeti oluşturdu. İki gün süren genel kurul çalışmalarına İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Ordu, Trabzon, Muğla, Konya, Denizli, Eskişehir, Van, Bolu, Diyarbakır, Sivas, Kocaeli, Kayseri, Manisa, Samsun Tabip Odalarımızın delegeleri katılmışlardır.

● **SOSYALLEŞTİRME GENEL KURULU** : Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi ile ilgili Genel Kurul ikinci toplantısını 19-20 Haziran tarihleri arasında Ankara'da Yapıldı. Her yıl toplanması gereken genel kurul ilk toplantısını 1969 yılında yapmıştı. Bugüne kadar 15 kez toplanması gereken kurul ancak ikinci toplantısını yapıyordu. Toplantıya Türk Tabipleri Birliğini temsilen Dr. Erdal Atabek, Dr. Şükür Güner, Dr. Tarık Ziya Ekinci, Dt. Sedat Çöloğlu katıldılar. Genel Kurul çalışmalarının değerlendirilmesi ve Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesinin bugünkü durumu üzerindeki görüşlerimizi gelecek sayılarımıza bırakarak genel kurulda üretilen ve kabul edilen karar önerisini sizlere aşağıda sunuyoruz.

SAĞLIK HİZMETLERİNİN SOSYALLEŞTİRİLMESİ 2. GENEL KURULU KARARLAR ÖNERİSİ

9 yıl aradan sonra yeniden toplanan «Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi İkinci Genel Kurulu» nda yapılan görüşmelerin, sosyalizasyonu yeniden canlandıracak önerilerle ortaya çıkmasının gerektiği inancındayız. Aksi halde bu istişari genel kurul, yalnızca dertlerin ortaya konduğu bir «ağlama duvarı» olmak durumunda kalacaktır.

Genel Kurulda yapılan önerilerin bir belge niteliği kazanması ve hayata geçirilerek sosyalizasyona taze bir kan vermesi düşüncesi ile, aşağıdaki önerileri genel kurulun onayına sunuyor ve genel kurulca da uygun görüldüğü takdirde genel kurul kararı olarak hayata geçirilmesi için savaşımlar verilmesi gerektiğini vurguluyoruz.

Yapılan görüşmeler sosyalleştirme uygulamasının başlıca beş ana bölümde darboğazları olduğunu ortaya koymuştur. Bunlar:

1. İnsan gücü
2. Finansman
3. Yönetim
4. Eğitim
5. Örgütlenme, konularındadır.

Bu konuların birbirinden ayrılması mümkün olmamakla birlikte, kısaca bu başlıklar altında önerilerimizi sunuyoruz.

INSAN GÜCÜ

Genel Kurulumuz...

— Sosyalleştirmenin gereksinim duyduğu insan gücünü nicelik ve nitelik olarak sağlayabilmek için :

1. Senato gündeminde olan Tam-Süre çalışma yasasının çıkarılması için Bakanlık yetkililerinin bütün güçleri ile çalışmasını,
2. Sağlık personelinin atama ve nakillerinin, sağlık hizmetlilerinin verimlerini artıracak şekilde yeniden düzenlenmesi ve bu uygulamaların ilgili meslek örgütlerinin de katılımıyla oluşacak bir üst kurulca yapılmasını,
3. Atama ve nakillerde 224 sayılı yasada yazılı «âdil bir rotasyon» sistemi uygulamasının önemle gözönüne alınması ve sağlık personelinin sosyal güvencesinin sağlanmasını,
4. İller düzeyinde, sağlık personeli atamasının, gene 224 sayılı yasada yazılı olduğu halde bugüne kadar uygulanmayan sağlık müdürlüğü bünyesinde oluşacak «Sağlık Personeli Şubeleri» nce yapılmasını,

5. Sağlık personelinin disiplinle ilgili sorunlarının, S.S.Y.B. merkez teşkilâtında, ilgili meslek kuruluşu temsilcilerinin de bulunduğu bir kurulca görüşülmesi gerekliliğini,

FİNANSMAN

Genel Kurulumuz...

1. Sağlık hizmetlerinin finansmanının, Anayasanın amir hükümleri gereğince tümüyle genel bütçeden karşılanmasını,

2. Genel Bütçeden sağlık hizmetlerine ayrılması gerekli payın, sosyalleştirme uygulamasının temel gereksinimleri olan alt yapı tesislerinin kurulabilmesi için en az yüzde on olacak biçimde artırılmasını,

3. Sağlık personeline ödenecek ücretlerin yapılan hizmetin ağırlığı da gözönüne alınarak, bu personeli insanca yaşatacak düzeye çıkarılmasının ve uygulamada eşit işe eşit ücret ilkesinin gözönüne alınmasını,

YÖNETİM

Genel Kurulumuz...

1. Sağlık kuruluşlarının tek elde toplanması için en kısa zamanda ve yoğun olarak çaba gösterilmesini,

2. Sağlık Bakanlığı Merkez Teşkilâtının, sosyalleştirme uygulamasının polivalan hizmet verme ilkesi gereğince ve buna uygun olarak yeniden düzenlenmesini,

3. Yönetim kadrolarının sosyalleştirme uygulamasını sekteye uğratan kişilerden hızla arındırılmasını,

4. Tedavi hizmetlerinin büyük kentlerde toplanmasını engelleyecek önlemlerin alınmasını ve daire, banka, hekimliği gibi uygulamaların kaldırılmasını,

5. Sağlık yöneticisi yetiştirmek, halk sağlığı uzmanlarını yönetimde kullanmak için yasal düzenlemelerin yapılmasını,

6. Diğer Bakanlıklar ve teknik kadrolar ile eşgüdüm sağlanması, işbirliğinin mutlaka gerçekleştirilmesi için bakanlıkça girişimlerde bulunulmasını,

7. Hizmet üreten sağlık personelinin, yönetime her kademede katılımının sağlanmasını,

EĞİTİM

Genel Kurulumuz...

1. Hekimlerin ve tüm sağlık personelinin eğitiminin ülke gerçeklerine göre yeniden düzenlenmesinin zorunlu olduğunu,
2. Bunun için S.S.Y.B. bünyesi içinde, S.S.Y.B., Üniversite ve Yüksek Okullar, Sağlık Okul ve Kolejleri, Meslek Kuruluşları, Uzman Kişiler, Öğrenci ve Toplumun temsilcilerinden oluşan merkezî bir kurul oluşturulmasını,
3. Sağlık personelinin ülke koşullarına, uygulamaya yönelik ve toplum içinde çalışarak eğitilmesini,
4. Sağlık hizmeti bir ekip hizmeti olduğundan değişik kesim sağlık personelinin eğitim programları arasında ilişki ve eşgüdüm sağlanmasını,
5. Hekim ve diğer sağlık personelinin hizmet içi sürekli eğitiminin sağlanmasını,
6. Uzmanlığa yönelmesini önleyecek ve pratisyenliğe özendirici etkili önlemler alınmasını,

ÖRGÜTLENME

Genel Kurulumuz...

1. İlk aşamada ve en kısa zamanda üç büyük kentte sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesini,
2. Sosyalleştirmenin 1981 yılına kadar tüm ülkeye yaygınlaştırılmasını,
3. Türkiye'yi 16 bölgeye ayıran planın, gerekli düzetmeler yapıldıktan sonra uygulamaya konmasını ve buralarda tam kadrolu bölge hastaneleri kurulmasını,

GENEL KURUL HAKKINDA

Genel Kurulumuz...

1. Sosyalleştirme Genel Kurulunun her yıl toplanmasını,
2. Bundan sonraki genel kurulların daha demokratik biçimde oluşturulmasını, bunun için de meslek kuruluşlarının nicelikleri ölçüsünde temsil edilmelerinin sağlanmasını,
3. Bu genel kurulun sonuçlarının değerlendirilmesi ve önümüzdeki bir yıl boyunca genel kurul kararlarının yaşama geçirilmesi için sürekli çalışacak bir komisyonun, bu genel kurul bünyesinden oluşturulmasını, bu komisyonun bir sonraki genel kurula bir yıl boyunca yapılan çalışmalar hakkında rapor sunmasını,

KARAR ALTINA ALIR.

● 5. Uluslararası Nasrettin Hoca Karikatür Yarışması sonuçlandı. Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi'nin koyduğu özel ödülü Polonyalı Zygmunt Zaradkiewicz kazandı.

● Tam-Süre Çalışma Yasası Meclislerden geçerek Cumhurbaşkanı'nın onayına sunuldu. Dergimiz yayına verilirken Sayın Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün önümüzdeki günlerde yasaı imzalaması bekleniyor. Meclislerde görüşmeler sırasında tüm parlamentolere, senatörlere mektuplar göndererek, çeşitli kez basın toplantıları ve Basın Bildirileri vererek, Parlamentodaki görüşmeler sırasında bizzat Ankara'da hazır bulunup ilişkiler kurarak Tam-Süre çalışma ilkesini destekleyen ve Tasarının yasalaşması için uğraş veren Türk Tabipleri Birliği, Tasarı Senatoda da kabul edildikten sonra aşağıdaki basın bültenini vermiştir.

BASIN BÜLTENİ

Tam-Süre Yasasının Senatodan çıkarak yasalaşmasını Merkez Konseyi ve 27. Büyük Kongremiz sevinçle karşılamıştır.

Kamu hizmetinde çalışan tüm hekimlerin yalnız kamuda çalışmalarını sağlayacak olan Tam-Süre Yasasının işlerliğinin sağlanması için alınacak önlemler de büyük önem taşımaktadır.

Hizmet gereği ve mahrumiyet koşullarına göre değerlendirilecek ödenek bölümleri, eşitlik ve gerçekçi olarak uygulanacak atama, yerdeğiştirme politikası; bu işlerlikte önem taşımaktadır.

Bu Yasayı sağlık hizmetlerinin düzenlenmesinde önemli bir aşama sayıyoruz. Ancak, sağlık hizmetlerinin tüm sorunlarının bu Yasayla çözümleneceğini varsaymak, bu Yasaya görevinin üstünde bir yükümlülük vermek olur. Tam-Süre Yasasının çıkışında olduğu gibi işlerliğinin sağlanmasında da Türk Tabipleri Birliği bu önemli ilkenin destekleyicisi olacaktır.

Hekimlerin yaşamla ilgili, meslek uygulamalarıyla ilgili tüm güvencelerini bireysel çalışmalarında aramak yerine toplumsal birlikte aramaları bu Yasanın önemli bir kazanımı olacaktır.

Tam-Süre Yasasının ülkemize ve halk sağlığına yararlı olacağına inanıyoruz.

**Türk Tabipleri Birliği
Merkez Konseyi Başkanı
Dr. Erdal ATABEK**

BASIN BİLDİRİSİ

TAM-SÜRE TASARISI YASALAŞMALIDIR

Türk Tabipleri Birliği ve İstanbul Barosu Başkanlarının 5.7.1978'de Yapılan Ortak Basın Bildirisi'dir

1 — Sağlık hizmetlerinde tam-süre çalışma yasası, Yüce Senatodan da geçerek sayın Cumhurbaşkanı'nın onayına sunulmuştur. Türk Tabipleri Birliği'nin Büyük Kongre'de kabul edilmiş temel ilkelere arasında bulunan, sağlık hizmetlerinde tam-süre çalışma ilkesi, böylece yaşama geçmek üzeredir.

Bu konuya doğru yaklaşım için hatırlanması gereken gerçeklerin başında Anayasamızın 49. maddesi gelmektedir. Bu madde de, aynen: «Devlet, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbî bakım görmesini sağlamakla ödevlidir» denmektedir.

2 — İşte tam-süre çalışma yasası, bu hükmün uygulanması için önemli bir ilke getirmektedir. Kamu hizmetinde çalışan hekimlerin ve tüm sağlık personelinin, aynı zamanda özel çalışma yapmasını önlemekte, böylece yurttaşların kamusal sağlık hizmetinden eşitçe yararlanma olanağını arttırmaktadır.

3 — Bu yasa, aynı zamanda sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinin de temel ilkesi olan tam-süre çalışmayı yeniden canlandırmakta ve uygulamayı yurt çapında yaygınlaştırmayı öngörmektedir.

4 — Yasa tasarısının kapsamında yer almayan Tıp Fakülteleri ve Millî Savunma Bakanlığı sağlık kuruluşlarının, Büyük Millet Meclisinde verilen önergeyle tasarıya eklenmesi bazı tartışmalara yol açmıştır.

Kabul edilmesi gerekir ki, kamusal sağlık hizmetleri bir bütündür. Eğer, sağlık hizmeti veren kamu kuruluşlarının bir bölümü tam-süre çalışma koşullarına girerken diğer bazı bölümler bu ilkenin içinde yer almazsa, o zaman Anayasamızın eşitlik ilkesi bozulmuş olacaktır. Bu nedenle yasanın geniş kapsamlı olması gerekmektedir. Tıp Fakültelerinin yasa kapsamına girmesinin, Üniversite içinde diğer fakültelere göre, eşitlik ilkesini bozucu nitelikte saymak ve Tıp Fakültelerinin kapsam dışı tutulmasını savunmak kanımızca dar bir bakış açısidir. Gerçi, bugün Üniversitelerin bütün fakültelerinde öğretim üyeleri için çalışma saatleri dışında serbest meslek uygulayabilme seçeneği vardır. Yalnızca Tıp Fakülteleri için bu seçeneğin kaldırıl-

masıyla ortaya ayrıcalıklı bir durum çıkmaktadır. Fakat bu eşitsizliğin giderilmesi Üniversitenin tümünün zorunlu tam-süre çalışma kapsamına alınmasıyla sağlanmalıdır. Böylece hem üniversite içinde hem de kamu sağlık kuruluşlarının tümünde çalışmada eşitlik ilkesi gerçekleştirilebilecektir.

Konunun Üniversite özerkliği bakımından da tartışması yapılmaktadır. Üniversite özerkliği, öğretim üye ve yardımcılarının bilimsel çalışmalarının serbestçe yapılması, bu çalışma sonuçlarının açıklanması ve yönetimin buna müdahale etmemesi için konmuştur. Serbest meslek uygulama olanağında özerkliği hatırlamak, kuralın özüne uygun değildir.

5 — Bütün bu gerçekler dikkate alınınca, Yasanın zaman yitirmeden uygulanması zorunlu olmaktadır. Biz, sayın Cumhurbaşkanının bu gerçekleri dikkate alacağına, halk sağlığı bakımından, bu önemli Yasanın uygulanması için gerekli desteği sağlayacağına güveniyoruz. Bu güvenimizi ve inancımızı, kamuoyuna açıklarız.

Istanbul Barosu Başkanı
Orhan APAYDIN

Türk Tabipleri Birliği Başkanı
Dr. Erdal ATABEK